

Breviari Holbach

MARTÍ DOMÍNGUEZ

Quan més escolte el cardenal Cañizares, més llig Holbach. Cañizares diu que no són comparables les violacions de milers de xiquets als seminaris irlandesos amb els avortaments a Espanya, i jo de seguida vaig a la meua biblioteca i busque el meu llibre de Holbach. Ah, és un bàlsam llegr-lo, em reconforta qui-sap-lo. L'òbric a l'atzar, qualsevol pàgina té una actualitat inesperada: "Des de la fundació del cristianisme, veiem les diferents sectes perseguint-se; veiem els cristians odiar-se, dividir-se, perjudicar-se i tractar-se reciprocament amb la crueltat més recercada". Que cert que és! Que bé que ho diu tot, Holbach! Si la gasetilla de Rouco Varela afirma que "quan es banalitza el sexe i es desvincula del matrimoni, deixa de tenir sentit la consideració de la violació com a delictes penal", jo ràpidament busque el meu Holbach, concretament El cristianisme sense vels (PUV), i llig a l'atzar: "Un Déu gelós del seu poder i que ha ordenat formalment l'assassinat, els partidaris del qual han estat perseguïdors inhumans, i que, en el summum de la seua colera, no ha estalviat el patiment ni al seu propi fill". Qualsevol de les pàgines d'aquest il·lustrat, d'aquest senyor que va viure en el París del segle XVIII, sembla escrita avui, i això m'enlluerna. Es produeix

Retrat d'Holbach.

una polaritat sorprenent; les frases dels nostres bisbes i cardenals semblen anteriors a Copèrnic i les de Holbach posteriors a Einstein. Cal tenir a l'abast aquesta lectura que, com un bon cafè, t'estimula en els moments de desànim. Si lliges en els diaris que alts càrrecs de la Generalitat han emprat el seu cotxe oficial per a anar a missa, la lectura d'aquest llibre et permet fer una gran riallada, d'aquelles que et deixen ben a gust: "Així, en aquesta religió, el sacerdot adquireix el dret de comandar Déu mateix; és sobre aquest poder que exerceix sobre el seu Déu, és sobre aquesta veritable teúrgia o sobre aquest comerç misteriós de la terra amb el cel que es funden les puerils i ridícules cerimònies que els cristians denominen sacraments". Ah, convindreu que és revitalitzador, que és com un bon glop de cervesa gelada un dia de xafogor! Pense en els consellers anant a missa amb el cotxe oficial, assistint a aquelles "puerils cerimònies", i el record de Holbach m'allibera de la mortificació. Com més Rouco, més Holbach; com més Cañizares, més cristianisme sense vels. I quan Rouco defensa la família com un dels grans valors del cristianisme, jo llig en el meu estimat il·lustrat: "Els jueus diuen que Jesús era fill d'un soldat anomenat Pandira o Panther, que va seduir Maria, que era una pentinadora casada amb un tal Jochanan; o segons altres, Pandira va gaudir diverses vegades de Maria, quan aquesta es pensava que mantenia relacions amb el seu marit. Per aquest mitjà, va quedar encinta, i el seu marit, disgustat, es va retirar a Babilònia". Definitivament em sent una mica millor després de llegir Holbach. Si fóra per mi, li posaria un altar, a aquest senyor. El cristianisme sense vels, quin gran breviarí!

Com vostès segurament saben, el club de futbol Barcelona és, des de fa una setmana, el flamant guanyador de tres grans tornejos esportius, i la ciutat que ostenta el mateix nom que aquest equip (com és fama que va dir l'expresident Núñez) viu des de llavors una felicitat sense vores. L'eufòria col·lectiva dels primers dies ha sigut tot un fenomen, per la magnitud d'un entusiasme que sovint ha fet més que vorejar la història. Fins els seguidors més ardents del Barça han acabat desbordats per les dimensions i la durada de la festa. Ha sigut com una traca que portara un tro amb molts de decibel·lis al final. Ara, després de dies i dies de celebració contínua, el guirigall ha perdut impetuositat, però la felicitat perdura. Veure tota una ciutat de bon humor és un espectacle un punt desconcertant, per insòlit, però no poc negar que és agradable.

A l'enemic, hem hagut de conèixer per activa i passiva totes les interioritats d'aquest Barça de somni. Hem vist el vídeo amb què l'entrenador va motivar els seus gladiadors abans de la final de Roma; hem conegut els detalls de les dietes, els horaris, els entrenaments, els curiosos costums implantats per a fer funcionar l'equip; ens hem assabentat de les cançons que canten i de les bromes que es fan als vestidors; els seguidors del Barça ja fleten autobusos per a anar d'excursió a Fuentealbilla, que és el bressol d'un dels jugadors més estimats del club, i que si abans era un poble com els altres, ara ja és una consigna i prompte serà un mite.

A més d'admirar els jugadors, els aficionats admiren sobretot la transformació de l'equip, que l'any passat era una aglomeració mal lligada de joves netos milionaris, però derrotats, caiguts en una espiral d'indisciplina i desmoralització que no anava enlloc ni presagjava res de bo, i ara és tot el contrari: el millor equip d'Europa i potser del món. El curiós del cas és que, amb poques excepcions, són els mateixos, però qui ho diria. La gent atribueix aquesta metamorfosi, justificadament, a les bondats de l'equip tècnic i sobretot a l'entrenador, Guardiola, amb la seua modèstia pro-

CARTES DE PROP

Un experiment felicitat

ENRIC SÒRIA

Els jugadors del Barça enlairen Pep Guardiola després de guanyar.

La bona sort, només, no explica una temporada com la del Barça

verbial, els seus trucs tàctics i la seua insistència en el treball metòdic i la solidaritat de grup. No ha sigut sempre així. Els aficiats del Barça són tan viscerals com els de qualsevol altre equip, i s'estimen la faramalla i l'exorbitació. En canvi, la prudència de Guardiola el feia molt antipàtic, de bon començament. Els resultats l'han avalat, com hi ha món, i ara l'adoren. L'èxit té això. Haver transformat una banda en derrotada en un equip de somni té, sens dubte, molt de mèrit. Guardiola ho ha fet amb dosis massives de disciplina, però també amb paciència, trellat i, sobretot, amb una constant apel·lació a l'esperit

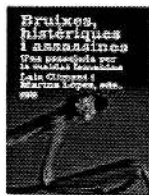
d'equip. L'entrenador ha fet, per exemple, que els jugadors esmorzaren i dinaren junts, que compartiren no solament les dificultats i els èxits, sinó també el dia a dia. Els ha convertits en una cosa pareguda a una família. Així, ha creat un grup solidament lligat per solidaritats que van més enllà del treball compartit. Un autèntic grup de companys es complementa millor, se sacrifica més i és més difícil de vèncer que una mera colla de col·legues, i el Barça ho ha demostrat enguany. Ara mateix, el sistema de Guardiola ja es posa com a exemple en selectes mesters de gerència d'empreses i s'analitza en seriosos estudis de dinàmica de grups. Els sociòlegs, els pedagogs i fins els antropòlegs van traient punta al llapis, perquè es tracta d'un cas que mereix atenció.

Amb tot, cal no oblidar que el futbol és un joc i, per tant, l'atzar compta. En resum, si ho he entès bé, es tracta que la pilo-

ta entre en una porteria més que en l'altra. El Barça va disputar la final de la Champions perquè la pilota va entrar, en l'últim minut, en un partit anterior davant el Chelsea. Podria no haver passat. El mateix es pot dir de la Copa del Rei. La Lliga és diferent, perquè es tracta d'una competició més llarga, on la regularitat és decisiva. Així i tot, el Barça la va començar perdent, i els aficionats no tardaren ni un segon a posar Guardiola a la picota. Si la mala ratxa haguera continuat, tots els bons propòsits de forjar un equip sòlid se n'haurien anat a l'aigua. Els jugadors haurien començat a desconfiar del líder, i les seues consignes s'haurien convertit en rutes absurdes. La ràbia dels seguidors hauria anat en augment al mateix pas que els dubtes dels futbolistes i, pas a pas, aquest cercle viciós hauria desembocat en una temporada desastrosa. Ara mateix, Laporta no seria president ni Guardiola entrenador, la plantilla del Barça seria una expenedor d'idols caiguts i la ciutat no seria feliç, precisament. No es tracta d'inventar-se una contrahistòria macabra. Tot això hauria pogut passar. Com va afirmar aquell filòsof de la improvisació i la tautologia que és Johan Cruyff, "futbol és futbol", i no cal dir res més.

En un joc, la mala sort pot destruir els projectes més ben ordis, però la bona sort, només, no explica una temporada com la del Barça. Els mèrits de Guardiola són indiscutibles. Va poder posar en pràctica les seues idees, i eren vàlides. En una entrevista, un jugador, Xavi, deia que, en els entrenaments, tenia la sensació d'estar tocant amb els dits el futbol perfecte: aquell futbol que ja no és un joc, sinó un art miraculós de gràcia i de destresa col·lectives que només existeix en els somnis dels qui estimen l'esport. I mentre corria amb la pilota als peus, se sentia feliç. Resulta que els jugadors també s'estimen el futbol i, en el fons, és per això que juguen. Aquest equip, aquest grup de companys, ha sigut feliç moltes nits reals dels seus somnis. Han viscut l'alegria perquè han sabut crear-la. I els aficionats que han compartit amb ells aquest experiment no ho oblidaran.

Assaig

Bruixes, histèriques i assassines
Lluís Climent i Marina López (eds.)

Tres i Quatre
València, 2009

Aquest volum col·lectiu, subtitulat "Una passejada

per la maldat femenina", aborda el concepte de la malignitat atribuït al gènere femení com un estereotip vinculat a la persecució de les dondes lliures i independents al llarg dels segles. Entre els textos que es recullen hi ha aproximacions literàries i filosòfiques a aquest tema, cosa que justifica la presència de Gilles Lipovetsky al costat d'Isabel-Clara Simó o de Maria Antònia Oliver.

Novel·la

Els homes de la dalla
John Connolly

Edicions Bromera
Alzira, 392 pàgines

La política de traduccions d'Edicions Bromera inclou un línia

d'obres d'especial atractiu narratiu. És el cas de John Connolly i aquesta obra on l'exdeteciu Charlie Parker tracta d'evitar que els assassins coneguts com els segadors acaben amb un dels que havien format part del seu grup i la seua parella. Misteri, suspens i acció en una relat sobre la traïció que clama venjança, en la millor tradició de la literatura de sèrie negra reinterpretada.

Assaig

Mirades creuades: Miquel Martí i Pol i Antoni Miró
Carles Cortés

Institut d'Estudis Catalans

Barcelona, 94 pàgines
Una exposició que,

fins al 29 de juny, es pot visitar a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans ha donat peu a la publicació d'aquest petit assaig de Carles Cortés sobre la correspondència que el poeta de Roda de Ter Miquel Martí i Pol i el pintor d'Alcoi Antoni Miró van mantenir entre els anys 1992 i 1994, amb poemes i obres d'art incloses. El volum ofereix una bona col·lecció de col·lages del pintor.